

כ"ה בתמוז תשע"ו
31 ביולי 2016
מספרנו מב610

לכבוד:

יו"ר וחברי ועדת העלייה והקליטה של הכנסת

הנדון: הסדרת מקצוע הפודיאטריה עבור בעלי המקצוע הצרפתיים (פודולוגים)

נייר עמדה לקראת הדיון ביום 1.8.16

עו"ד מאיר בוחניק

א. רקע

בדיון הקודם מיום 21.6.16 נידונה בעיית הסדרת מקצוע הפודיאטריה עבור בעלי המקצוע הצרפתיים. עניינו הוא בתקנת התקנות הנדרשות כדי לקבוע את רשימת הפעולות שמותר יהיה לפודיאטרים לבצע, ואת ההכשרה הנדרשת. נייר זה נועד להשלים נקודות נוספות בעקבות הדיון הקודם כפי שנתבקשנו על ידי יו"ר הוועדה ומשרד הבריאות.

נוכיר כי הן בוגרי ההשכלה האנגלית, הן בוגרי ההשכלה הצרפתית, מוכשרים לבצע פעולות של טיפול בפצעים, ועיקר חשיבותם בבתי חולים ובקופות חולים הוא בטיפול בפצעים של חולי סכרת. בין שני סוגי ההשכלה ישנו הבדל, שעיקרו סמכות נוספת שיש לבוגרי ההשכלה האנגלית לבצע פעולות פולשניות הכרוכות בהרדמה מקומית. הואיל וליבת עיסוקם של הפודולוגים היא טיפול בפצעים, לרבות פצעים של חולי סוכרת כנ"ל, משמעות הסדרת המקצוע ללא מתן תעודות גם לפודולוגים עלולה להיות מניעת המשך עיסוקם, ובייחוד מניעת המשך העסקתם בקופות חולים ובבתי חולים.

השאלות עליהם נדרשנו להשיב הן:

1. האם ישנו הבדל מקצועי בין הפודיאטרים האנגלים ובין הפודולוגים הצרפתיים?
2. במידה וישנו הבדל בין שתי הקבוצות, האם ניתן לתת מענה להבדל זה במסגרת התקנות?
3. מהי רמת ההשכלה של הפודולוגים והאם היא אקדמית?

רמת ההכשרה

א. על אף שינוי השם בין בוגרי ההשכלה הצרפתית ובין בוגרי ההשכלה האנגלית למעשה מדובר באותו מקצוע. כך ניתן להתרשם ממסמך וועדת ה- *Liaison Committee for European Union Podiatrists* שנועד ליצור האחדה וסטנדרטיזציה של מקצוע הפודיאטריה באיחוד האירופי. על פי הקריטריונים הקבועים בחוק האירופי קבעה הוועדה ארבע דרגות שונות של הכשרה רפואית במקצוע הפודיאטריה. על פי מסמך זה הן הפודיאטרים האנגלים והן הפודולוגים הצרפתיים הינם בעלי

הכשרה דומה ברמת *Practitioner C*. בעמוד 6 במסמך מציינת הוועדה כי זוהי הדרגה הרלוונטית למקצוע הפודיאטריה:

“The set of criteria mapped against the Practitioner C should be regarded as the point of reference (benchmark) for the European podiatry practice.”

ב. גם לאחר הסטנדרטיזציה האמורה, מדינות המעניקות רישיונות בפודיאטריה ממשיכות להבחין בין רמות הסמכה שונות, מתוך הכרה בכך שישנו שוני בתחום בין מדינות וגם בתוך מדינות. דוגמה לכך היא אנגליה, אשר בתעודות שהיא מעניקה בפודיאטריה, גם כיום, מצוין על גבי התעודה אילו סמכויות ספציפיות (מומחיות) נתונות לבעליה מעבר לסמכות הבסיס.

גם בישראל הדרך הנכונה להסדיר את השונות בסמכויות אצל בוגרי האסכולות השונות היא כמקובל בעולם – באמצעות קביעת רמות שונות של הסמכה. החוק כפי שהוא כיום מאפשר זאת: סעיף 16 לחוק מאפשר להכיר בהתמחויות ספציפיות, וכאן בדיוק המקרה שבו ניתן לעשות שימוש בסעיף הזה.

מעמדה האקדמי של ההשכלה

א. בעבר היו בעלי בוגרי ההשכלה הצרפתית זכאים תעודה מקצועית המוכרת במדינה בלבד, בדומה למצב ביתר המקצועות הפרה-רפואיים. עם זאת, בעקבות שינוי החוק בצרפת ב-2012, אשר נועד לקדם הליך אקדמיזציה של מקצוע הפודיאטריה, רוב בוגרי לימודי פודיאטריה (פודולוגיה) בצרפת בשנים האחרונות מקבלים בנוסף לתעודה הממלכתית *Diplome d'Etat* תעודה המעידה על תואר אקדמי, הנקרא “*GRADE DE LICENCE*”, שמשמעותה תואר אקדמי ראשון. למעשה רק שניים מתוך 11 בתי הספר המלמדים את המקצוע עוד לא סיימו את הליך הסטנדרטיזציה.

ב. מי שמחזיק בתעודה המכירה בתואר האקדמי יכול כבר היום להתקבל בצרפת לתואר שני במקצוע הפודיאטריה. מסמכים והתכתבויות המעידים על כך מצורפים כנספחים לנייר זה והועברו מראש למשרד הבריאות.

תיקון חוק אוחיון

מכל המקובץ עולה כי ההשכלה הצרפתית בפודיאטריה (פודולוגיה) מצויה בסופו של תהליך להפיכתה להשכלה אקדמית, או שוות ערך להשכלה אקדמית, על כל המשתמע מכך. נזכיר כי גם יתר המקצועות הפרה-רפואיים בצרפת נלמדו בעבר במוסדות שאינם אוניברסיטאיים והקנו תארים של תעודה ממלכתית, וכיום ישנו מהלך של מעבר להענקת תארים אקדמיים. הכרת המחוקק הישראלי במהלך זה היא שהביאה לחקיקת “חוק אוחיון”. **אין אפוא כל מניעה מלפעול להחלת חוק אוחיון באופן מיידי גם על מקצוע זה, כדי שניתן יהיה להכיר בבעלי מקצוע שסיימו לימודיהם קודם שהוחלו התקנות משנת 2012 ואין בידיהם תואר אקדמי.**

נציין שבימים אלו שוקדים משרד הבריאות ומשרד המשפטים על תיקון חוק אוחיון בעניין התעודות הזמניות של בעלי המקצועות הפרה-רפואיים. לאור זאת נראה כי אין עיתוי מתאים יותר לתקן את החוק אף בנוגע להכרה בתעודות הפודולוגים, ויש לפעול במהירות על מנת לוודא שלא נחמיץ את ההזדמנות.

נספח :

מכתב מאת ד"ר מתי נוף, נשיא החברה האורתופדית הישראלית לכף רגל וקרסול